

AULI  
PERSII FLACCI

AULI

PERSII FLACCI

SATYRAE.

AULI  
PERSII FLACCI  
SATYRAE.

PROLOGUS.

**N**EC fonte labra prolii caballino:  
Nec in bicipiti somniasse Parnasso  
Memini, ut repente sic poeta prodirem.  
Heliconidasque, pallidamque Pirenen  
Illis remitto, quorum imagines lambunt  
Hederæ sequaces. Ipse semipaganus  
Ad sacra vatium carmen affero nostrum.  
Quis expedivit psittaco suum Χαῖρε;  
Picasque docuit nostra verba conari?  
Magister artis, ingenique largitor  
Venter, negatas artifex sequi voces.  
Quod si dolosi spes refulserit nummi,  
Corvos poetas et poetrias picas  
Cantare credas Pegaseium melos.

## SATYRA I.

*Neronem petit haec satyra, et morosas putidae obsole-  
taeque antiquitatis affectationes; inde mollitiem re-  
citantium carpit; tum aperit quem satyrarum sua-  
rum velit esse lectorem.*

**O** Curas hominum! o quantum est in rebus inane!  
Quis leget haec? Min' tu istud ais? Nemo her-  
cule. Nemo?

Vel duo, vel nemo. Turpe, et miserabile. Quare?  
Ne mihi Polydamas, et Troiades Labeonem  
Prætulerint. Nugæ. Non, siquid turbida Roma  
Elevet, accedas: examenve improbum in illa  
Castiges trutina: nec te quæstiveris extra.  
Nam Romæ quis non? Ah si fas dicere! Sed fas,  
Tunc cum ad canitiem, et nostrum istud vivere triste  
Aspexi, et nucibus facimus quæcunque relictis:  
Cum sapimus patruos, tunc tunc ignoscite. Nolo.  
Quid faciam? Sed sum petulanti splene cachinno.  
Scribimus inclusi, numeros ille, hic pede liber,  
Grande

Grande aliquid quod pulmo animæ prælargus anhelet.  
 Scilicet hæc populo, pexufque togaque recenti,  
 Et natalitia tandem cum fardonyche albus,  
 Sede leges celsa, liquido cum plasmate guttur  
 Mobile collueris, patranti fractus ocello.  
 Hic neque more probo videas, neque voce serena  
 Ingentes trepidare Titos, cum carmina lumbum  
 Intran, et tremulo scalpuntur ubi intima versu.  
 Tun', vetule, auriculis alienis colligis escas,  
 Auriculis, quibus et dicas cute perditus, ohe!  
 Quo didicisse, nisi hoc fermentum, et quæ semel intus  
 Innata est, rupto jecore exierit caprificus?  
 En pallor, seniumque. O mores! Usque adeone  
 Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter?  
 At pulchrum est, digito monstrari, et dici: Hic est.  
 Ten' cirrorum centum dictata fuisse,  
 Pro nihilo pendas? Ecce inter pocula quærunt  
 Romulidæ faturi, quid dia poemata narrent.  
 Hic aliquis, cui circum humeros hyacinthina læna est,  
 Rancidulum quiddam balba de nare locutus;  
 Phyllidas, Hypsipylas, vatum et plorabile si quid,  
 Eliquat; et tenero supplantat verba palato:

Affensere

Affensere viri: nunc non cinis ille Poetæ  
 Felix? Nunc levior cippus non imprimit ossa?  
 Laudant convivæ: nunc non e manibus illis,  
 Nunc non e tumulo fortunataque favilla  
 Nascentur violæ? Rides (ait) et nimis uncis  
 Naribus indulges. An erit, qui velle recuset  
 Os populi meruisse: et cedro digna locutus,  
 Linqere nec scombros metuentia carmina nec thus?  
 Quisquis es, o modo quem ex adverso dicere feci,  
 Non ego, cum scribo, si forte quid aptius exit,  
 Quando hæc rara avis est, si quid tamen aptius exit,  
 Laudari metuam. Neque enim mihi cornea fibra est.  
 Sed recti finemque extremumque esse recuso  
 Euge tuum, et belle. Nam belle hoc excute totum;  
 Quid non intus habet? Non hic est Ilias Acti  
 Ebria veratro: non si qua elegidia crudi  
 Dictarunt proceres; non quicquid denique lectis  
 Scribitur in citreis. Calidum scis ponere fumen:  
 Scis comitem horridulum trita donare lacerna:  
 Et verum, inquis, amo; verum mihi dicite. De me  
 Qui pote? Vis dicam? Nugaris, cum tibi Calve,  
 Pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet.

O

O Jane, a tergo quem nulla ciconia pinfit,  
 Nec manus auriculas imitata est mobilis albas;  
 Nec linguæ, quantum fitiat canis Appula, tantum.  
 Vos o Patricius sanguis, quos vivere fas est  
 Occipiti cœco, posticæ occurrere fannæ.  
 Quis populi fermo est? Quis enim, nisi carmina molli  
 Nunc demum numero fluere, ut per læve severos  
 Effundat junctura unguis. Scit tendere versum  
 Non secus ac si oculo rubricam dirigat uno.  
 Sive opus in mores, in luxum, in prandia regum,  
 Dicere res grandes nostro dat Musa poetæ.  
 Ecce modo heroas sensus afferre videmus  
 Nugari solitos Græce, nec ponere lucum  
 Artifices; nec rus saturum laudare, ubi corbes,  
 Et focus, et porci, et fumosa Palilia fœno:  
 Unde Remus, fulcoque terens dentalia, Quinti,  
 Quem trepida ante boves dictatorem induit uxor,  
 Et tua aratra domum licitor tulit. Euge, poeta;  
 Est nunc, Brisei quem venosus liber Acci:  
 Sunt, quos Pacuviufque, et verrucosa moretur  
 Antiopa ærumnis cor luctificabile fulta.  
 Hos pueris monitus patres infundere lippos

Cum

Cum videas, quærisne unde hæc fartago loquendi  
 Venerit in linguas? Unde istud dedecus, in quo  
 Troffulus exultat tibi per subsellia lævis?  
 Nilne pudet capiti non posse pericula cano  
 Pellere, quin tepidum hoc optes audire, decenter?  
 Fur es, ait Pedio. Pedius quid? Crimina rasis  
 Librat in antithetis. Doctas posuisse figuras;  
 Laudatur. Bellum hoc. Hoc bellum? An, Romule, ceves?  
 Men' moveat quippe, et cantet si naufragus, affem  
 Protulerim? Cantas, cum fracta te in trabe pictum  
 Ex humero portes. Verum, nec nocte paratum  
 Plorabit, qui me volet incurvasse querela.  
 Sed numeris decor est, et junctura addita crudis.  
 Claudere sic versum didicit; Berecynthus Attin,  
 Et qui cæruleum dirimebat Nerea delphin.  
 Sic costam longo subduximus Apennino.  
 Arma virum, nonne hoc spumofum, et cortice pingui?  
 Ut ramale vetus prægrandi subere coctum.  
 Quidnam igitur tenerum, et laxa cervice legendum?  
 Torva Mimalloneis implerunt cornua bombis,  
 Et raptum vitulo caput ablatura superbo  
 Bassaris, et lyncem Mænas flexura corymbis,

D d

Evion,

Evion, ingeminat: reparabilis adsonat Echo.  
 Hæc fierent, si testiculi vena ulla paterni  
 Viveret in nobis? Summa delumbe faliva  
 Hoc natat in labris; et in udo est Mænas, et Attis:  
 Nec pluteum cædit, nec demorfos sapit ungues.  
 Sed quid opus teneras mordaci radere vero  
 Auriculas? Videtis, ne majorum tibi forte  
 Limina frigescant: sonat hic de nare canina  
 Litera. Per me equidem sint omnia protinus alba.  
 Nil moror: euge. Omnes, omnes bene miræ eritis res.  
 Hoc juvat: hic, inquis, veto, quisquam faxit oletum.  
 Pinget duos angues. Pueri, facer est locus: extra  
 Mejite. Discedo. Secuit Lucilius urbem;  
 Te, Lupe; te, Muti; et genuinum fregit in illis:  
 Omne vafer vitium ridenti Flaccus amico  
 Tangit; et admissus circum præcordia, ludit,  
 Callidus excusso populum suspendere naso.  
 Men' mutire nefas, nec clam, nec cum scrobe? Nusquam.  
 Hic tamen infodiam: vidi, vidi ipse, libelle.  
 Auriculas afini quis non habet? Hoc ego opertum,  
 Hoc ridere meum, tam nil, nulla tibi vendo  
 Iliade. Audaci quicumque afflate Cratino,

Iratum

Iratum Eupolidem prægrandi cum sene palles,  
 Aspice et hæc, si forte aliquid decoctius audis.  
 Inde vaporata lector mihi ferveat aure:  
 Non hic qui in crepidas Graiorum ludere gestit  
 Sordidus, et lusco qui poscit dicere, lusce,  
 Sese aliquem credens; Italo quod honore supinus  
 Fregerit heminas Areti Aedilis iniquas:  
 Nec qui abaco numeros, et secto in pulvere metas  
 Scit rifisse vafer, multum gaudere paratus,  
 Si Cynico barbam petulans Nonaria vellat.  
 His mane edictum, post prandia Callirhoen do.

D d 2

SATYRA

## SATYRA II.

*Vota male pia exagitat; tum eos, qui cupiditatis humane modulo deos metiuntur, subsannat.*

**H**UNC, Macrine, diem numera meliore lapillo,  
Qui tibi labentes apponit candidus annos.  
Funde merum Genio. Non tu prece poscis emaci,  
Quæ nisi seductis nequeas committere Divis.  
At bona pars procerum tacita libabit acerra.  
Haud cuivis promptum est, murmurque humilesque fu-  
furros  
Tollere de templis; et aperto vivere voto.  
Mens bona, fama, fides, hæc clare, et ut audiat hospes.  
Illa sibi introrsum, et sub lingua immurmurat: O si  
Ebullit patrum præclarum funus! Et, O si  
Sub rastro crepet argenti mihi seria dextro  
Hercule! pupillumve utinam, quem proximus hæres  
Impello, expungam! Namque est scabiosus, et acri  
Bile tumet. Nerio jam tertia ducitur uxor.  
Hæc sancte ut poscas, Tiberino in gurgite mergis

Mane

Mane caput bis terque, et noctem flumine purgas.  
 Heus age, responde: minimum est quod scire laboro.  
 De Jove quid sentis? Estne, ut præponere cures  
 Hunc cuiquam? Cuinam? Vis Staio? An scilicet hæres,  
 Quis potior iudex, puerive quis aptior orbis?  
 Hoc igitur, quo tu Jovis aurem impellere tentas,  
 Dic agedum Staio. Proh Jupiter! O bone, clamet,  
 Jupiter! At sese non clamet Jupiter ipse?  
 Ignovisse putas, quia cum tonat, ocyus ilex  
 Sulphure discutitur sacro, quam tuque domusque?  
 An quia non fibris ovium, Ergennaque jubente,  
 Triste jaces lucis, evitandumque bidental,  
 Idcirco stolidam præbet tibi vellere barbam  
 Jupiter? Aut quidnam est, qua tu mercede Deorum  
 Emeris auriculas? Pulmone, et lactibus unctis?  
 Ecce avia aut metuens Divum matertera, cunis  
 Exemit puerum, frontemque atque uda labella  
 Infami digito, et lustralibus ante falivis  
 Expiat, urentes oculos inhibere perita;  
 Tunc manibus quatit, et spem macram supplice voto  
 Nunc Licini in campos, nunc Crassi mittit in ædes.  
 Hunc optent generum Rex et Regina: puellæ

Hunc

Hunc rapiant: quicquid calcaverit hic, rosa fiat.  
 Ast ego nutrici non mando vota; negato  
 Jupiter hæc illi, quamvis te albata rogarit.  
 Poscis opem nervis, corpusque fidele senectæ:  
 Esto; age. Sed grandes patinæ, tucetaque crassa  
 Annuere his superos vetuere: Jovemque morantur.  
 Rem struere exoptas, cæso bove; Mercuriumque  
 Arcessis fibra. Da fortunare Penates,  
 Da pecus, et gregibus foetum. Quo, pessime, pacto,  
 Tot tibi cum in flammis junicum omenta liquecant?  
 Et tamen hic extis, et opimo vincere farto  
 Intendit. Jam crescit ager, jam crescit ovile:  
 Jam dabitur, jamjam; donec deceptus, et ex spes  
 Nequicquam fundo suspiret nummus in imo.  
 Si tibi crateras argenti, incusaque pingui  
 Aurò dona feram, fudes; et pectore lævo  
 Excutias guttas: lætari prætrepidum cor:  
 Hinc illud subiiit, auro sacras quod ovato  
 Perducis facies. Nam fratres inter ahenos,  
 Somnia pituita qui purgatissima mittunt,  
 Præcipui funto: fitque illis aurea barba.  
 Aurum vasa Numæ, Saturniaque impulit æra,  
 Vestalesque



Vestalesque urnas, et Tuscum fictile mutat.  
 O curvæ in terras animæ, et cœlestium inanes!  
 Quid juvat hoc, templis nostros immittere mores,  
 Et bona Diis ex hac scelerata ducere pulpa?  
 Hæc sibi corrupto casiam dissolvit olivo,  
 Et Calabrum coxit vitiato murice vellus.  
 Hæc baccam conchæ rafisse; et stringere venas  
 Ferventis massæ crudo de pulvere jussit.  
 Peccat et hæc, peccat: vitio tamen utitur. At vos,  
 Dicite, pontifices, in sancto quid facit aurum?  
 Nempe hoc quod Veneri donatæ a virgine pupæ.  
 Quin damus id Superis, de magna quod dare lance  
 Non possit magni Messalæ lippa propago:  
 Compositum jus, fasque animo; sanctosque recessus  
 Mentis, et incoctum generoso pectus honesto:  
 Hæc cedo, ut admoveam templis, et farre litabo.

SATYRA

## SATYRA III.

*Desidiam mollitiemque ut fugias; sapientiae vero studium ut secteris, hortatur.*

NEMPE hoc assidue? Jam clarum mane fenestras  
 Intrat, et angustas extendit lumine rimas.  
 Stertimus, indomitum quod despumare Falernum  
 Sufficiat, quinta dum linea tangitur umbra.  
 En quid agis? Siccas infana Canicula messes  
 Jamdudum coquit: et patula pecus omne sub ulmo est;  
 Unus ait comitum. Verumne? Itane? Ocyus adfit  
 Huc aliquis: nemon'? Turgescit vitrea bilis:  
 Findor: ut Arcadiæ pecuaria rudere credas.  
 Jam liber, et bicolor positis membrana capillis,  
 Inque manus chartæ, nodosaque venit arundo.  
 Tum queritur crassus calamo quod pendeat humor:  
 Nigra quod infusa vanescat sepia lympa:  
 Dilutas queritur geminet quod fistula guttas.  
 O miser! inque dies ultra miser, huccine rerum  
 Venimus? At cur non potius teneroque columbo,

E e

Et

Et fimilis regum pueris, pappare minutum  
 Poscis, et iratus mammæ lallare recusas?  
 An tali studeam calamo? Cui verba? Quid istas  
 Succinis ambages? Tibi luditur. Effluis amens;  
 Contemnere. Sonat vitium percussa, maligne  
 Respondet viridi non cocta fidelia limo.  
 Udum et molle lutum es, nunc nunc properandus, et  
 acri

Fingendus sine fine rota. Sed rure paterno  
 Est tibi far modicum, purum et sine labe salinum.  
 Quid metuas? Cultrixque foci secura patella est.  
 Hoc fatis? An deceat pulmonem rumpere ventis,  
 Stemmata quod Thusco ramum mille sine ducis;  
 Cenforemve tuum vel quod trabeate salutas?  
 Ad populum phaleras. Ego te intus et in cute novi.  
 Non pudet ad morem discincti vivere Nattæ?  
 Sed stupet hic vitio, et fibris increvit opimum  
 Pingue: caret culpa: nescit quid perdat, et alto  
 Demersus summa rursus non bullit in unda.  
 Magne pater Divum, sævos punire tyrannos  
 Haud alia ratione velis, cum dira libido  
 Moverit ingenium ferventi tincta veneno:

Virtutem

Virtutem videant, intabescantque relicta.  
 Anne magis Siculi gemuerunt æra juvenci:  
 Et magis auratis pendens laquearibus ensis  
 Purpureas subter cervices terruit; imus,  
 Imus præcipites, quam si sibi dicat; et intus  
 Palleat infelix quod proxima nesciat uxor?  
 Sæpe oculos, memini, tangebam parvus olivo,  
 Grandia si nollem morituri verba Catonis  
 Discere, ab infano multum laudanda magistro,  
 Quæ pater adductis sudans audiret amicis.  
 Jure etenim id summum, quid dexter senio ferret,  
 Scire erat in voto; damnosa Canicula quantum  
 Raderet: angustæ collo non fallier orcæ:  
 Neu quis callidior buxum torquere flagello.  
 Haud tibi inexpertum curvos deprendere mores,  
 Quæque docet sapiens braccatis illita Medis  
 Porticus; infomnis quibus et detonsa juvenus  
 Invigilat, filiquis et grandi pasta polenta.  
 Et tibi quæ Samios diduxit litera ramos,  
 Surgentem dextro monstravit limite callem.  
 Stertis adhuc? Laxumque caput compage soluta  
 Oscitat hesternum, diffutis undique malis.

E e 2

Est

Est aliquid quo tendis, et in quod dirigis arcum?  
 An passim sequeris corvos, testaque, lutoque,  
 Securus quo pes ferat, atque ex tempore vivis?  
 Helleborum frustra, cum jam cutis ægra tumebit,  
 Poscentes videas. Venienti occurrite morbo.  
 Et quid opus Cratero magnos promittere montes?  
 Discite, o miseri, et causas cognoscite rerum,  
 Quid fumus, et quidnam victuri gignimur: ordo  
 Quis datus; aut metæ quam mollis flexus, et undæ:  
 Quis modus argento: quid fas optare: quid asper  
 Utile nummus habet: patriæ, charisque propinquis  
 Quantum elargiri deceat: quem te Deus esse  
 Jussit, et humana qua parte locatus es in re.  
 Disce, nec invidias, quod multa fidelia putet  
 In locuplete penu, defensis pinguibus Umbris:  
 Et piper et pernæ, Marfi monumenta clientis:  
 Mænaque quod prima nondum defecerit orca.  
 Hic aliquis de gente hircosa centurionum  
 Dicat: quod sapio, fatis est mihi? non ego curo  
 Esse quod Arcefilas, ærumnosique Solones,  
 Obstipo capite, et figentes lumine terram,  
 Murmura cum secum et rabiosa silentia rodunt,

Atque

Atque exporrecto trutinantur verba labello,  
 Aegroti veteris meditantés somnia: gigni  
 De nihilo nihil, in nihilum nil posse reverti.  
 Hoc est quod palles? Cur quis non prandeat, hoc est?  
 His populus ridet: multumque torosa juvenus  
 Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos.  
 Inspice, nescio quid trepidat mihi pectus, et ægris  
 Faucibus exsuperat gravis halitus: inspice fodes;  
 Qui dicit medico, jussus requiescere, postquam  
 Tertia compositas vidit nox currere venas,  
 De majore domo, modice sitiente lagena,  
 Lenia loturo sibi Surrentina rogavit.  
 Heus, bone, tu palles. Nihil est. Videas tamen istud,  
 Quicquid id est: furgit tacite tibi lutea pellis.  
 At tu deterius palles: ne sis mihi tutor;  
 Jampridem hunc sepeli: tu restas: perge, tacebo.  
 Turgidus hic epulis, atque albo ventre lavatur,  
 Guttore sulfureas lente exhalante Mephites.  
 Sed tremor inter vina subit, calidumque triental  
 Excudit e manibus: dentes crepuere relecti:  
 Uncta cadunt laxis tunc pulmentaria labris.  
 Hinc tuba, candelæ: tandemque beatulus alto

Compositus

Compositus lecto, crassoque lutatus amomo  
 In portam rigidos calces extendit. At illum  
 Hesterni capite induto subiere Quirites.  
 Tange, miser, venas, et pone in pectore dextram:  
 Nil calet hic. Summosque pedes attinge, manusque:  
 Non frigent. Vifa est si forte pecunia; five  
 Candida vicini subrifit molle puella,  
 Cor tibi rite falit? positum est argente catino  
 Durum olus, et populi cribro decussa farina:  
 Tentemus fauces: tenero latet ulcus in ore  
 Putre, quod haud deceat plebeia radere beta.  
 Alges, cum excussit membris timor albus aristas:  
 Nunc face supposita fervescit fanguis, et ira  
 Scintillant oculi. Dicisque facisque, quod ipse  
 Non fani esse hominis, non fanus juret Orestes.

## SATYRA IV.

*Alcibiadem (ne palam in Neronem invehatur) carpit,  
 qui nullo prudentiae civilis subsidio fretus reipubli-  
 cae gubernacula suscepit.*

**R**EM populi tractas? (Barbatum hæc crede magi-  
 strum

Dicere, forbitio tollit quem dira cicutæ.)  
 Quo fretus? Dic hoc, magni pupille Pericli.  
 Scilicet ingenium, et rerum prudentia velox  
 Ante pilos venit. Dicenda tacendaque calles.  
 Ergo ubi commota fervet plebecula bile,  
 Fert animus calidæ fecisse silentia turbæ  
 Majestate manus. Quid deinde loquere? Quirites,  
 Hoc, puto, non justum est; illud male, rectius istud.  
 Scis etenim justum gemina suspendere lance  
 Ancipitis libræ. Rectum discernis, ubi inter  
 Curva subit, vel cum fallit pede regula varo;  
 Et potis es nigrum vitio præfigere theta.  
 Quin tu igitur summa nequicquam pelle decorus

Ante diem blando caudam jactare popello  
 Definis: Anticyras melior forbere meracas.  
 Quæ tibi fumma boni est? Unctæ vixisse patella  
 Semper: et assiduo curata cuticula sole.  
 Expecta. Haud aliud respondeat hæc anus. I nunc,  
 Dinomaches ego sum: suffla, sum candidus. Esto,  
 Dum ne deterius sapiat pannucia Baucis,  
 Cum bene discincto cantaverit ocima vernæ.  
 Ut nemo in sese tentat descendere; nemo:  
 Sed præcedenti spectatur mantica tergo!  
 Quæsieris; noſtin' Vectidi prædia? Cujus?  
 Dives arat Curibus quantum non milvus oberret:  
 Hunc, ais? Hunc, Diis iratis, Genioque sinistro:  
 Qui quandoque jugum pertufa ad compita figit,  
 Seriolæ veteris metuens deradere limum,  
 Ingemit, hoc bene fit: tunicatum cum fale mordens  
 Cæpe, et farratam, pueris plaudentibus, ollam,  
 Pannosam facem morientis sorbet aceti.  
 At si unctus cesses, et figas in cute solem,  
 Est prope te ignotus cubito qui tangat, et acre  
 Despuat in mores; penemque arcanaque lumbi  
 Runcantem, populo marcentes pandere vulvas.

Tu

Tu cum maxillis balanatum gauſape pectas,  
 Inguinibus quare detonſus gurgulio extat?  
 Quinque palæſtritæ licet hæc plantaria vellant,  
 Elixasque nates labefactent forcipe adunca,  
 Non tamen iſta filix ullo manſueſcit aratro.  
 Cædimus, inque vicem præbemus crura ſagittis.  
 Vivitur hoc pacto. Sic novimus. Ilia ſubter  
 Cæcum vulnus habes: ſed lato balteus auro  
 Prætegit: ut mavis, da verba, et decipe nervos,  
 Si potes. Egregium cum me vicinia dicat,  
 Non credam? Viſo ſi palles, improbe, nummo,  
 Si facis in penem quicquid tibi venit amarum,  
 Si puteal multa cautus vibice flagellas,  
 Nequicquam populo bibulas donaveris aures.  
 Reſpue quod non es: tollat ſua munera cerdo:  
 Tecum habita, et noris quam fit tibi curta ſupellex.

Ff

SATYRA

## S A T Y R A V.

*De Stoica libertate, quae in solum sapientem cadat.*

**V**ATIBUS hic mos est, centum sibi poscere voces,  
Centum ora, et linguas optare in carmina centum;  
Fabula seu mœsto ponatur hianda tragædo;  
Vulnera seu Parthi ducentis ab inguine ferrum.  
Quorsum hæc? Aut quantas robusti carminis offas  
Ingeris, ut par sit centeno gutture niti?  
Grande locuturi nebulas Helicone legunto:  
Si quibus aut Prognès, aut si quibus olla Thyestæ  
Fervebit; sæpe insulso cœnanda Glyconi.  
Tu neque, anhelanti coquitur dum massa camino,  
Folle premis ventos: nec clauso murmure raucus  
Nescio quid tecum grave cornicaris inepte;  
Nec scloppo tumidas intendis rumpere buccas.  
Verba togæ sequeris, junctura callidus acri,  
Ore teres modico, pallentes radere mores  
Doctus, et ingenuo culpam defigere ludo.  
Hinc trahe quæ dicas: mensasque relinque Mycenis

Cum capite et pedibus; plebeiaque prandia noris.  
 Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis  
 Pagina turgescat, dare pondus idonea fumo.  
 Secreti loquimur. Tibi nunc, hortante Camœna,  
 Excutienda damus præcordia: quantaque nostræ  
 Pars tua fit, Cornute, animæ, tibi, dulcis amice,  
 Ostendisse juvat. Pulsa, dignoscere cautus  
 Quid solidum crepet, et pictæ tectoria linguæ.  
 His ego centenas ausim deposcere voces,  
 Ut, quantum mihi te sinuoso in pectore fixi,  
 Voce traham pura; totumque hoc verba resignent,  
 Quod latet arcana, non enarrabile, fibra.  
 Cum primum pavido custos mihi purpura cessit,  
 Bullaque succinctis Laribus donata pependit;  
 Cum blandi comites, totaque impune suburra  
 Permifit sparsisse oculos jam candidus umbo;  
 Cumque iter ambiguum est, et vitæ nescius error  
 Diducit trepidas ramosa in compita mentes,  
 Me tibi supposui: teneros tu suscipis annos  
 Socratico, Cornute, finu. Tunc fallere solers  
 Apposita intortos extendit regula mores:  
 Et premitur ratione animus; vincique laborat,

Artificemque

Artificemque tuo ducit sub pollice vultum.  
 Tecum etenim longos memini consumere soles,  
 Et tecum primas epulis decerpere noctes.  
 Unum opus, et requiem pariter disponimus ambo:  
 Atque verecunda laxamus seriam mensam.  
 Non equidem hoc dubites amborum fœdere certo  
 Consentire dies, et ab uno fidere duci.  
 Nostra vel æquali suspendit tempora libra  
 Parca tenax veri: seu nata fidelibus hora  
 Dividit in geminos concordia fata duorum:  
 Saturnumque gravem nostro Jove frangimus una.  
 Nescio quod certe est, quod me tibi temperat, astrum.  
 Mille hominum species, et rerum discolor usus.  
 Velle suum cuique est, nec voto vivitur uno.  
 Mercibus hic Italis mutat sub sole recenti  
 Rugosum piper, et pallentis grana cumini:  
 Hic satur irriguo mavult turgescere somno:  
 Hic campo indulget: hunc alea decoquit: ille  
 In Venerem est putris: sed cum lapidosa chiragra  
 Fregerit articulos veteris ramalia fagi,  
 Tum crassos tranfisse dies, lucemque palustrem,  
 Et sibi jam feri vitam ingemuere relictam.

At

At te nocturnis juvat impallefcere chartis.  
 Cultor enim juvenum, purgatas inferis aures  
 Fruge Cleanthea. Petite hinc, juvenesque fenefque,  
 Finem animo certum, miserifque viatica canis.  
 Cras hoc fiet. Idem cras fiet. Quid? Quafi magnum  
 Nempe diem donas? Sed cum lux altera venit,  
 Jam cras hesternum confumpfimus; ecce aliud cras  
 Egerit hos annos, et femper paulum erit ultra.  
 Nam quamvis prope te, quamvis temone fub uno  
 Vertentem feſe fruſtra ſectabere canthum,  
 Cum rota poſterior curras, et in axe ſecundo.  
 Libertate opus eſt, non hac ut quiſque Velina  
 Publius emeruit, ſcabioſum teſſerula far  
 Poſſidet. Heu ſteriles veri, quibus una Quiritem  
 Vertigo facit! Hic Dama eſt, non treſſis agaſo,  
 Vappa, et lippus, et in tenui farragine mendax.  
 Verterit hunc dominus, momento turbinis exit  
 Marcus Dama. Papæ! Marco ſpondente, recuſas  
 Credere tu nummos? Marco ſub iudice palles?  
 Marcus dixit, ita eſt: aſſigna, Marce, tabellas.  
 Hæc mera libertas: hanc nobis pilea donant.  
 An quiſquam eſt alius liber, niſi ducere vitam

Cui

Cui licet ut voluit? Licet ut volo vivere: non ſim  
 Liberior Bruto? Mendofe colligis, inquit  
 Stoicus hic, aurem mordaci lotus aceto.  
 Hæc reliqua accipio; licet illud, et, ut volo, tolle.  
 Vindiſta poſtquam meus a Prætore receſſi,  
 Cur mihi non liceat juſſit quodcumque voluntas,  
 Excepto ſi quid Maſuri rubrica vetavit?  
 Diſce; ſed ira cadat naſo, rugoſaque fanna,  
 Cum veteres avias tibi de pulmone revello.  
 Non prætoris erat ſtultis dare tenuia rerum  
 Officia, atque uſum rapidæ permittere vitæ.  
 Sambucam citius caloni aptaveris alto.  
 Stat contra ratio, et ſecretam garrit in aurem,  
 Ne liceat facere id, quod quis vitiabit agendo.  
 Publica lex hominum naturaque continet hoc fas,  
 Ut teneat vetitos inſcitia debilis actus.  
 Diluis helleborum, certo compeſcere puncto  
 Neſcius examen: vetat hoc natura medendi.  
 Navim ſi poſcat ſibi peronatus arator  
 Luciferi rudis, exclamet Melicerta, periffe  
 Frontem de rebus. Tibi recto vivere talo  
 Ars dedit? Et veri ſpeciem dignoſcere calles,

Ne



Ne qua subærato mendosum tinniat auro?  
 Quæque sequenda forent, et quæ vitanda vicissim;  
 Illa prius creta, mox hæc carbone notasti?  
 Es modicus voti, presso lare, dulcis amicis;  
 Jam nunc astringas; jam nunc granaria laxes;  
 Inque luto fixum possis transcendere nummum;  
 Nec gluto forbere salivam Mercurialem?  
 Hæc mea sunt, teneo, cum vere dixeris; esto  
 Liberque ac sapiens, prætoribus ac Jove dextro.  
 Sin tu, cum fueris nostræ paulo ante farinae,  
 Pelliculam veterem retines, et fronte politus  
 Astutam vapido servas sub pectore vulpem;  
 Quæ dederam supra, repeto, funemque reduco.  
 Nil tibi concessit ratio: digitum exere, peccas.  
 Et quid tam parvum est? Sed nullo thure litabis,  
 Hæreat in stultis brevis ut femuncia recti.  
 Hæc miscere nefas: nec cum sis cætera fossor,  
 Tres tantum ad numeros Satyri moveare Bathylli.  
 Liber ego. Unde datum hoc fumis, tot subdite rebus?  
 An dominum ignoras, nisi quem vindicta relaxat?  
 I, puer, et strigiles Crispini ad balnea defer,  
 Si increpuit: cessas, nugator? Servitium acre

Te

Te nihil impellit, nec quicquam extrinsecus intrat,  
 Quod nervos agitet. Sed si intus et in jecore ægro  
 Nascuntur domini, qui tu impunitior exis  
 Atque hic, quem ad strigiles scutica et metus egit  
 herilis?  
 Mane, piger, stertis: Surge, inquit avaritia; eja  
 Surge. Negas. Instat, Surge, inquit. Non queo. Surge.  
 Et quid agam? Rogitas? Saperdas advehe Ponto,  
 Castoreum, stuppas, hebenum, thus, lubrica Coa.  
 Tolle recens primus piper e fitiente camelo.  
 Verte aliquid; jura. Sed Jupiter audiet. Eheu,  
 Baro, regustatum digito terebrare salinum  
 Contentus perages, si vivere cum Jove tendis.  
 Jam pueris pellem succinctus et œnophorum aptas;  
 Ocyus ad navem. Nihil obstat quin trabe vasta  
 Aegæum rapias, nisi solers luxuria ante  
 Seductum moneat; quo deinde, infane ruis? Quo?  
 Quid tibi vis? Calido sub pectore mascula bilis  
 Intumuit, quam non extinxerit urna cicutæ.  
 Tun' mare transilias? Tibi torta cannabe fulto  
 Cœna fit in transtro? Veientanumque rubellum  
 Exhalet vapida læsum pice sessilis obba?

G g

Quid

Quid petis? Ut nummi, quos hic quincunce modesto  
 Nutrieras, pergant avidos sudare deunces?  
 Indulge genio: carpamus dulcia; nostrum est  
 Quod vivis: cinis, et manes, et fabula fies.  
 Vive memor lethi: fugit hora. Hoc quod loquor, inde est.  
 En quid agis? Duplici in diversum scinderis hamo.  
 Hunccine, an hunc sequeris? Subeas alternus oportet,  
 Ancipiti obsequio dominos alternus oberres.  
 Nec tu cum obstiteris semel, instantique negaris  
 Parere imperio, rupi jam vincula, dicas.  
 Nam et luctata canis nodum arripit: attamen illi  
 Cum fugit, a collo trahitur pars longa catenæ.  
 Dave, cito, hoc credas jubeo, finire dolores  
 Præteritos meditor. Crudum Chærestatus unguem  
 Abrodens ait hæc. An ficcis dedecus obstem  
 Cognatis? An rem patriam, rumore sinistro,  
 Limen ad obscœnum frangam, dum Chryfidis udas  
 Ebrius ante fores, extincta cum face, canto?  
 Euge, puer, sapias: Diis depellentibus agnam  
 Percute. Sed censen' plorabit, Dave, relicta?  
 Nugaris. Solea, puer, objurgabere rubra:  
 Ne trepidare velis, atque arctos rodere casses.

Nunc

Nunc ferus et violens. At si vocet, haud mora, dicas:  
 Quidnam igitur faciam? Ne nunc, cum accersat, et ultro  
 Supplicet, accedam? Si totus et integer illinc  
 Exieras, nec nunc. Hic hic, quem quærimus, hic est:  
 Non in festuca, licetor quem jactat ineptus.  
 Jus habet ille sui palpo, quem ducit hiantem  
 Cretata ambitio? Vigila: et ciceringere large  
 Rixanti populo, nostra ut Floralia possint  
 Aprici meminisse fenes. Quid pulcrius? At cum  
 Herodis venere dies, unctaque fenestra  
 Dispositæ pinguem nebulam vomuere lucernæ,  
 Portantes violas; rubrumque amplexa catinum  
 Cauda natat thynni; tumet alba fidelia vino:  
 Labra moves tacitus, recutitaque sabbata palles.  
 Tunc nigri lemures, ovoque pericula rupto:  
 Hinc grandes Galli; et cum fistro lusca sacerdos  
 Incussere Deos inflantes corpora, si non  
 Prædictum ter mane caput gustaveris alli.  
 Dixeris hæc inter varicosos Centuriones,  
 Continuo crassum ridet Vulfenius ingens,  
 Et centum Græcos curto centusse licetur.

G g 2

SATYRA

## SATYRA VI.

*In eos qui putide et sordide vivunt, ut ea transmittant  
heredibus, quae per luxum profundant.*

**A**DMOVIT jam bruma foco te, Basse, Sabino?  
Jamne lyra, et tetrico vivunt tibi pectine chordæ?  
Mire opifex numeris veterum primordia vocum,  
Atque marem strepitum fidis intendisse Latinæ,  
Mox juvenes agitare jocos, et pollice honesto  
Egregios lusisse senes. Mihi nunc Ligus ora  
Intepet, hybernatque meum mare, qua latus ingens  
Dant scopuli, et multa littus se valle receptat.  
Lunai portum est operæ cognoscere, cives.  
Cor jubet hoc Enni, postquam destertuit esse  
Mæonides Quintus pavone ex Pythagoræo.  
Hic ego securus vulgi; et quid præparet Auster  
Infelix pecori; securus et angulus ille  
Vicini nostro quia pinguior: et si adeo omnes  
Ditescant orti pejoribus: usque recussem  
Curvus ob id minui senio, aut cœnare sine uncto,  
Et fignum in vapida naso tetigisse lagena.  
Discrepet his alius. Geminos, horoscope, varo  
Producis

Producis genio. Solis natalibus est qui  
 Tingat olus ficcum muria vaser in calice empta,  
 Ipse sacrum irrorans patinæ piper. Hic bona dente  
 Grandia magnanimus peragit puer. Utar ego, utar:  
 Nec rhombos ideo libertis ponere lautus,  
 Nec tenuem folers turdarum nosse falivam.  
 Messe tenuis propria vive: et granaria, fas est,  
 Emole. Quid metuas? Occa. Et seges altera in herba est.  
 Ast vocat officium. Trabe rupta, Bruttia faxes  
 Prendit amicus inops: remque omnem, furdaque vota  
 Condidit: Ionio jacet ipse in littore, et una  
 Ingentes de puppe Dei: jamque obvia mergis  
 Costa ratis laceræ. Nunc et de cespite vivo  
 Frange aliquid: largire inopi, ne pictus oberret  
 Cærulea in tabula. Sed cœnam funeris hæres  
 Negliget iratus, quod rem curtaveris: urnæ  
 Offa inodora dabit; seu spirent cinnama furdum,  
 Seu ceraso peccent casæ nescire paratus.  
 Tune bona incolumis minuas? Et Bestius urget  
 Doctores Graios: ita fit, postquam sapere urbi  
 Cum pipere et palmis venit nostrum hoc maris experts,  
 Fœnificæ crasso vitiarunt unguine pultes.  
 Hæc cinere ulterior metuas? At tu meus hæres

Quisquis

Quisquis eris, paulum a turba seductior, audi.  
 O bone, num ignoras? Missa est a Cæsare laurus  
 Insignem ob cladem Germanæ pubis, et aris  
 Frigidus excutitur cinis: ac jam postibus arma,  
 Jam chlamydas regum, jam lutea gausapa captis,  
 Effedaque, ingentesque locat Cæsonia Rhenos.  
 Diis igitur, Genioque ducis centum paria, ob res  
 Egregie gestas, induco: quis vetat? Aude.  
 Væ, nisi connives. Oleum artocreasque popello  
 Largior; an prohibes? Dic clare. Non adeo, inquis:  
 Exoffatus ager juxta est. Age, si mihi nulla  
 Jam reliqua ex amitis, patruelis nulla, proneptis  
 Nulla manet: patruis sterilis matertera vixit,  
 Deque avia nihilum superest: accedo Bovillas  
 Clivumque ad Virbi. Præsto est mihi Manius hæres.  
 Progenies terræ? Quære ex me, quis mihi quartus  
 Sit pater, haud prompte, dicam tamen. Adde etiam  
 unum,  
 Unum etiam: terræ est jam filius: et mihi ritu  
 Manius hic generis prope major avunculus exit.  
 Qui prior es, cur me in decursu lampada poscis?  
 Sum tibi Mercurius: venio Deus huc ego, ut ille  
 Pingitur; an renuis? Vin' tu gaudere relictis?

Deest

240 *P E R S I I S A T Y R A* VI.

Deest aliquid summæ: minui mihi: sed tibi totum est,  
Quicquid id est. Ubi sit fuge quærere, quod mihi quon-  
dam

Legarat Tadius, neu dicta repone paterna:  
Fœnoris accedat merces: hinc exime sumptus.  
Quid reliquum est? Reliquum? Nunc nunc impensius  
unge,

Unge puer caules. Mihi festa luce coquatur  
Urtica, et fissa fumosum finciput aure,  
Ut tuus iste nepos olim satur anseris extis,  
Cum morosa vago singultiet inguine vena,  
Patritiæ immejat vulvæ? Mihi trama figuræ  
Sit reliqua: ast illi tremat omento popa venter?  
Vende animam lucro: mercare; atque excute solers  
Omne latus mundi, ne sit præstantior alter  
Cappadocas rigida pingues plaufisse catasta.  
Rem duplica. Feci; jam triplex, jam mihi quarto,  
Jam decies redit in rugam. Depunge ubi sistam  
Inventus, Chrysippe, tui finitor acervi.

*F I N I S.*